NOVINY
NOVOMĚSTSKÉ NEMOCNICE
LÉTO 2026

Nepřímá srdeční masáž, prodej medu i přebalování panenek.

Na Dni zdraví bylo od všeho trošku

Co se návštěvníkům Dne zdraví v novoměstské nemocnici nejvíce líbilo? „Nejlepší bylo píchnutí do prstu, když nám měřili cukr," shodují se kluci z fryšavské malotřídní školy.
„Nám se zase líbilo přebalování panenek. A taky nás bavilo očkování panenky," překřikují své spolužáky holky.
„Já bych řekla, že největší úspěch měli plyšáci, které si děti mohly vzít," usmívá se jejich paní učitelka. „A byla jsem velmi ráda, že si naši žáci mohli vyzkoušet i nepřímou masáž srdce. Přednedávnem jsme to zrovna probírali v přírodovědě," dodává.
Jak děti, tak i dospělí také mohli na místě zjistit, jestli si umí správně umýt a vydesinfikovat ruce, prohlídnout si nabídku farmaceutických firem i nemocniční lékárny a poradit se s odbornou kosmetickou školitelkou. Novoměstští včelaři zase nabízeli prodej medu a medových výrobků.
Ke dni zdraví se připojili i další: budoucí sestřičky ze žďárské zdravotnické školy, Všeobecná zdravotní pojišťovna, ošetřovatelky ze Střední odborné školy Nové Město na Moravě, Domácí hospic Vysočina nebo Portimo. O „sladkou tečku" se postarali zaměstnanci nemocniční kuchyně. Dětské oddělení nabídlo plyšákovou ordinaci a hravé aktivity. Součástí Dne zdraví byla také sbírka Háčkovací výzvy. Moc děkujeme paní Květě z Křižanova, Haně, Aleně a Veronice z Nového Města na Moravě i třináctileté Adélce z Petrovic, které se do Háčkovací výzvy zapojily a přinesly spoustu krásných ručně vyrobených dárečků pro naše miminka.

Editorial

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, v uplynulých týdnech jsme měli příležitost stát se pořadateli dvou významných vzdělávacích kongresů a vytvořit tak opět prostor pro setkávání, sdílení zkušeností a posilování profesních vazeb. Tyto akce potvrdily, jak důležitou roli hraje odborný růst v každodenní péči o pacienty, a jak velký přínos má, když se odborníci napříč obory potkávají osobně. V dubnu proběhl již v pořadí osmnáctý kongres centrální sterilizace Vysočina, na kterém se sešli odborníci, kteří svou prací chrání zdraví a bezpečí nejen pacientů, ale i svých kolegů zdravotníků. I když je centrální sterilizace oborem, který je ukryt před zraky veřejnosti, je nepostradatelnou a důležitou součástí bezpečné zdravotní péče. Každý správně sterilizovaný nástroj, každá inovace v této oblasti představují důležitý krok k prevenci infekcí a posouvají kvalitu poskytovaných služeb.
I na druhém kongresu v květnu se potkali odborníci z celé republiky, tentokrát radiologové. Nosným tématem třiadvacátého ročníku Paprsků Vysočiny byla diagnostika a staging nádorových onemocnění postihujících mozek a míchu, krk, hrudník a pánev. Oba kongresy se konaly v prostorách hotelu SKI v Novém Městě na Moravě. A důležitou vzdělávací aktivitou pod taktovkou našeho neurologického oddělení byl také další přednáškový večer České lékařské společnosti J.E. Purkyně. Migréna, polyneuropatie, autoimunitní onemocnění způsobující oslabení svalů, funkční poruchy hybnosti a také iktové centrum – to všechno byla témata tohoto skvělého přednáškového večera.
Ať vám nastávající letní dny přinesou radost, odpočinek a bezpečí. Myslete na sebe i své zdraví. Těšíme se na vás v dalším vydání.

Věra Palečková

„Tlapičky“ a strom života

připomenou rodičům narození jejich miminka

Nožičky, placenta nebo snad obojí? Takovou možnost mají nově rodiče miminek narozených v novoměstské porodnici. Naše tvořivé porodní asistentky mohou nabídnout mamince otisk placenty coby stromu života symbolizujícího několikaměsíční propojení dítěte s matkou. Nebo chtějí mít rodiče malého človíčka zobrazeny roztomilé nožky, kterými na sebe často upozorňoval budoucí člen rodiny v době těhotenství? To vše nabízí naše porodnice jako vzpomínku na „zázrak zrození“ společně s ostatními emocemi, které si rodiče odnášejí spolu s dítětem z novoměstské porodnice. „My jsme chtěli pouze ‚tlapičky‘, přidám je malému do alba na památku“, usmívá se Martina, jedna z maminek, která právě porodila.

O otisky nožiček a placenty se na přání rodičů postarají porodní asistentky. Používají na to speciální, nezávadné barvy. „Jsou to prstové barvy. Takové, které miminkům neublíží. Maminky si mohou vybrat, jakou barvu bude otisk mít, zda chtějí otisk jedné nožičky nebo obou, co chtějí na obrázek připsat – jméno děťátka, datum a čas porodu, váhu… Někteří tatínkové žádají i jméno porodní asistentky a lékaře, kteří v těchto náročných chvílích pomáhali,“ říká

porodní asistentka z novoměstské porodnice Kamila Cacková.
Při práci s placentou si mohou porodní asistentky z novoměstské porodnice dovolit pestřejší paletu barev. Barvy se nanesou pomocí houbičky na plodové lůžko a otisknou na čistý arch papíru. „Snažíme se, aby byl otisk co nejhezčí. Často je na něm vidět třeba i srdíčko,“ připomíná porodní asistentka.
„Za dobu, co nabízíme v novoměstské porodnici tyto služby, mohu potvrdit, že ‚tlapičky‘ novorozenců bodují a ‚umělecká zobrazení placenty‘ zatím mírně zaostávají, ale kdoví… A co říci závěrem? Snad jenom to, že tato drobná tvůrčí činnost není zpoplatněna,“ konstatuje Kamila Cacková.

Kurz první pomoci

Nemocnice Nové Město na Moravě zve na bezplatný Kurz první pomoci pro zájemce z řad laické veřejnosti.

Kdy? ve čtvrtek 25. června 2026 v 17 hodin

Kde? V zasedací místnosti pod heliportem.

Účastníci se na něm mimo jiné naučí umělé dýchání a nepřímou masáž srdeční, kterou si vyzkouší na resuscitačním modelu pod dohledem zkušené lektorky.

Zájemci se musí předem přihlásit. Hlásit se lze na e-mailové adrese: **helena.zelena@nnm.cz** nebo na telefonním čísle: 566 801 617.

PEDIATR RADÍ, co přibalit na dovolenou

Léto už se blíží mílovými kroky a spolu s letními prázdninami přichází také čas zvýšeného počtu úrazů a nejrůznějších zdravotních patálií zvláště u dětí. Jak se připravit na dobu, kdy rodiče s dětmi tráví hodně času venku v přírodě, co mít po ruce a jak předcházet nebezpečným situacím? „Asi není třeba vysvětlovat, že pokud se chystáme jít do přírody, je dobré si vzít vhodné vybavení – vhodnou obuv nebo dostatek tekutin, zejména v teplých letních dnech. Dále by měl být po ruce repelent. Pokud se chystáme na delší výlet, náročnější sportovní aktivity nebo dlouhodobější pobyt v přírodě, je dobré si s sebou vzít i příruční lékárničku. Její obsah nemusí být příliš rozsáhlý ani nákladný, ale i tak může lékárnička velmi zjednodušit řešení některých situací, umožnit poskytnutí rychlé pomoci a úlevy, ušetřit čas při hledání pomoci jinde a zmírnit následky zdravotních potíží, nemocí či úrazů," říká primář dětského oddělení Nemocnice Nové Město na Moravě MUDr. Matouš Záleský.

Co by měla obsahovat dovolenková lékárnička?

Věci k ošetření drobných poranění a léky k řešení některých běžných stavů. Na oděrky, puchýře, řezné a tržné rány a podobně by v ní neměla chybět dezinfekce k vyčištění rány a jako prevence mikrobiální infekce rány – například Jodisol, Ajatin, Septonex nebo Betadine roztok, který je velmi vhodný pro děti, protože neštípe. Dále cívka s náplastí na přelepení puchýřů nebo fixaci obvazů, náplasti s polštářkem na menší poranění, hydrofilní obinadlo a gázové sterilně balené čtverce nebo obdobný materiál vhodný k ošetření hlubších a více krvácejících zranění – to doporučujeme zejména pro provozovatele sportů, při kterých dochází k tvrdším pádům, jako je cyklistika a podobně.

A jaké léky by měli mít lidé vždy po ruce?

Tabletky proti teplotě a bolesti, například Ibalgin, Nurofen, Paralen, Panadol a další. To patří k základnímu vybavení. Pro děti by měli mít rodiče vhodnou sílu léku dle jejich hmotnosti. Sirupy, které se u malých dětí často užívají, se do lékárničky vzhledem k velikosti moc nehodí, ale na dovolenou je jistě vhodné si je přibalit. Čípky, taktéž u dětí běžně používané, teplem tají, a tedy do lékárničky v teplém počasí vhodné nejsou.

A jaké další léky byste na dovolenou doporučil?

Antihistaminika, tedy léky tlumící projevy alergií a svědění. Například Claritine, Aerius, Desloratadine, Flonidan, Zyrtec, Zodac, Dithiaden, Fenistil kapky nebo některé jiné. Určitě dobře poradí v lékárně. Ke zvážení je také, zda nepřibalit Fenistil gel, který tlumí svědění po bodnutí hmyzem. Není sice nijak zásadním při ošetření těchto poranění, ale může zejména při bodnutí vosou či včelou pomoci u dětí zkrátit pláč zmírněním bolesti a zejména psychologickým efektem. A pomůže i na nepříjemné svědění po bodnutí komáry a podobně. Z dalších léků mohou být někdy užitečné oční dezinfekční a zklidňující kapky například Ophthalmo-Septonex, léky proti nevolnosti v dopravních prostředcích (Kinedryl), krémy či masti k ošetření podrážděné pokožky (Bepanthen a podobně) nebo léky používané při zažívacích potížích jako je například Tasectan, Smecta.

A když je dítě alergik?

Pokud s sebou do přírody berou rodiče alergika, neměli by zapomínat, pokud jim lékař doporučil a předepsal, na „pohotovostní balíček" a zejména adrenalinové pero. Jestliže je astmatik, pak by měli přibalit ještě úlevové inhalační léky jako je Ventolin a podobně. A u epileptiků nesmí zapomenout léky tlumící záchvaty.

Ještě něco by měla pohotovostní dovolenková lékárnička obsahovat?

Určitě pinzetu k odstranění třísek, nečistot z rány a zejména klíšťat, nůžky na rozstřižení obvazů a podobně. Vhodné jsou také rukavice, neboť při ošetření například krvácejícího člověka je vhodné se chránit. Jistě by se našlo mnoho dalších léků a užitečných pomůcek, které by se daly do lékárničky přibalit. Je vždy na každém, aby zvážil, jaké aktivity bude v přírodě provozovat, a tedy jaké komplikace mohou vzniknout a dle toho potřebné vybavení přibalit. Ale jistě je i důležité mít raději malou praktickou lékárničku, která se vejde třeba do kapsy a brát ji pravidelně s sebou, než mít velkou bohatě vybavenou lékárnu, která pro nepraktickou velikost většinou leží doma, v hotelu či v autě.

KVĚTNOVÁ RARITA.

Rozdíl mezi největším a nejmenším miminkem je průměrná váha novorozeněte

V novoměstské porodnici se v květnu sešla dvě miminka, jedno vážící 5 010 gramů, druhé 1 940 gramů. Rozdíl obou naměřených hmotnostních údajů činí 3 070 gramů, což je průměrná váha nově narozeného dítěte.
Malý Říša, podstatně větší z obou chlapečků, přišel na svět přirozenou cestou. Stejně tak i maminka Kubíka porodila spontánně. „Oba chlapečci jsou zdraví a mají se čile k světu," s úsměvem říká staniční sestra novorozeneckého oddělení Lucie Janů.
Přestože dosáhla porodní váha malého Říši úctyhodných 5 010 gramů, rekordmanem novoměstské porodnice rozhodně není. V roce 2024 se u nás totiž

narodilo miminko s váhou 5 050 gramů. A stejně tak ani Kubík není nejmenším miminkem, které přišlo na svět v novoměstské porodnici. Dítě vážící pouhopouhých 650 gramů se tam narodilo v roce 2022.

Na mamografický screening se žádankou či bez?

Karcinomem prsu onemocní v České republice každý rok více než osm tisíc žen. Mamografický screening má v Nemocnici Nové Město na Moravě dlouholetou tradici. Zachraňuje životy a zdraví. A je součástí novoměstské nemocnice už třicet let. „Ročně na přístroji MAMMOMAT Relevation firmy Siemens vyšetříme téměř devět tisíc klientek. Z velké většiny se jedná o screeningová, v menší míře diagnostická vyšetření," uvedla primářka radiologického oddělení MUDr. Martina Slámová.

Mamografický screening je hrazen ženám od 45 let jednou za dva roky. Od 1. 7. 2026 nadále platí, že žádanky na mamografický screening bude obvykle vystavovat registrující všeobecný praktický lékař nebo gynekolog. Bude ovšem umožněno, aby screeningové mamografické vyšetření indikoval i lékař mamografického pracoviště, bude se jednat zejména o pacientky, které z různých důvodů nemají, respektive pravidelně nenavštěvují svého registrujícího praktického lékaře nebo gynekologa.

Sto tisíc od Vodárenské akciové společnosti. Na podávání biologické léčby

Infuzní a injekční pumpy, infuzní stojany, tonometr, osobní váha, oxymetr, lednice a mrazák na léky, polohovací lehátka pro pacienty a další vybavení. To vše bude pořízeno i díky finančnímu daru Vodárenské akciové společnosti, a.s. pro gastroenterologickou ambulanci. Novoměstská nemocnice má nově možnost v rámci této ambulance podávat centrovou biologickou léčbu. „Vodárenská akciová společnost, a.s. je naším dlouhodobým partnerem, čehož si moc vážíme a jsme za to vděční. Na přístrojové vybavení naší nemocnice přispívá každoročně, vloni jsme s přispěním jejich daru mohli pro diabetologickou ambulanci zakoupit oční kameru se softwarem Aireen s umělou inteligencí, přístroj, který s velkou přesností vyhodnotí, zda pacient trpí nebo netrpí diabetickou retinopatií. Letos peníze použijeme na vybavení pro podávání biologické léčby," potvrdila ředitelka Nemocnice Nové Město na Moravě JUDr. Věra Palečková.

